

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Saksnummer Ephorte:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato: 30.11.2021

Protokoll fra styremøte 26. november 2021

Saker: 2021/35–2021/44
Møtested: Rådhuset i Kragerø
Dato: 26.11.2021
Kl: 10:00–13:00

Faste medlemmer som deltok:

Viggo Nicolaysen
Torstein Kiil
Knut Jarle Sjørdalen

Varamedlemmer som deltok:

Camilla Skjerven Langlo
Henriette Fluer Vikre

Faste medlemmer/varamedlemmer som hadde forfall:

Jone Blikra

Møteledelse:

Knut Jarle Sjørdalen

Fra administrasjonen deltok:

Morten Johannessen

Andre deltakere:

Ingen

Protokollen ble sendt møtedeltakerne på e-post 30.11.21. Merknader mottatt innen en uke er innarbeidet.

Underskrifter, Kragerø xx.xx 2021:

.....

.....

Valg av møteleder

På bakgrunn av forfall fra styreleder Jone Blikra og at tidligere nestleder Kathrine Kleveland har gått ut av styret, ble Knut Jarle Sjørdalen valgt til å lede møtet.

Sak 2021/35: Innkalling og sakskart

Innkalling og sakskart ble godkjent.

Sak 2021/36: Orienteringer

Forvalter orienterte om:

- Nytt anlegg med tårn Øytangen
- Prosjekt spøkelsesfiske
- Arbeid med besøkssenter
- Skogrydding på nyåret 2022

Under orientering om anlegget på Øytangen, viste Henriette Fluer Vikre til mulighet for tilleggsfinansiering fra Vestfold og Telemark fylkeskommune innenfor deres budsjett i år. Det bør søkes om 50 000 kroner i tilskudd fra hovedutvalg for næring til webkamera i tårnet med utlegging på nett og 100 000 kroner fra hovedutvalg for kultur til ombygging og tilrettelegging for rullestolbrukere av do ved siden av anlegget på Øytangen.

Sak 2021/37: Vedtak etter delegert myndighet.

Tre saker ble tatt til orientering.

2021/38: Søknad om bruk av kommersielt merke, Kragerø taxibåt.

Innstilling

Kragerø taxibåt og skjærgårdssafari gis tillatelse til bruk av kommersielt merke for opplevelser etter merkevaren for Norges nasjonalparker. Tillatelsen gjelder i fem år. Tillatelsen forutsetter at avtale inngås mellom Kragerø taxibåt og skjærgårdssafari og nasjonalparken, og at Miljødirektoratets kriterier for tildeling overholdes.

Behandling

Torstein Kiil viste til at det sannsynligvis kommer flere søknader om bruk av kommersielt merke og at det er hensiktsmessig å ha egne retningslinjer. Sak bør fremmes på neste styremøte.

Vedtak

Kragerø taxibåt og skjærgårdssafari gis tillatelse til bruk av kommersielt merke for opplevelser etter merkevaren for Norges nasjonalparker. Tillatelsen gjelder i fem år. Tillatelsen forutsetter at avtale inngås mellom Kragerø taxibåt og skjærgårdssafari og nasjonalparken, og at Miljødirektoratets kriterier for tildeling overholdes.

Sak om retningslinjer fremmes til neste styremøte.

2021/39: Prioritering i forbindelse med søknad om tiltaksmidler fra Miljødirektoratet i 2022.

Innstilling

Styret tar tiltaksplanen til orientering. Styret ber om sak våren 2022 om rullering av tiltaksplan 2022 – 2026. Styret slutter seg til forslag om søknad om midler til skjøtselsplaner og styrets drift. Av skjøtselsplaner bør xxxxxxxx være prioritert.

Behandling

På bakgrunn av møte 25.11.21 i styringsgruppe for prosjekt spøkelsesfiske foreslo forvalter at det legges inn 25 000 kroner som delfinansiering av produksjon av dokumentarfilm, samme beløp som de tre andre marine nasjonalparkene.

Torstein Kiil foreslo at det søkes om 100 000 kroner i planmidler til sti-kart for Jomfruland.

Knut Jarle Sørдалen foreslo at gjennomføring av tiltaksplanen for 2021 blir evaluert i et styremøte i 2022.

Vedtak

Det legges inn 25 000 kroner som delfinansiering av produksjon av dokumentarfilm om prosjekt spøkelsesfiske.

Det søkes om 100 000 kroner i planmidler til sti-kart for Jomfruland.

Gjennomføring av tiltaksplanen for 2021 evalueres av styret i møte i 2022.

2021/40: Kystsonesplan for Vestfold og Telemark. Høring av planprogram.

Innstilling

Styret slutter seg til hovedtrekkene i forslag til planprogram, med følgende merknader:

Kystsonesplanen bør være samordnet med og ha harmonisk grensesnitt med Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden og de regionale vannforvaltningsplanene.

Av enkelttema bør planen blant annet utrede og ta stilling til:

- Bedre samordning og koordinering av arbeid mot marin forsøpling.
- Innføring av marine/økologiske grunnkart.
- Restaurering av utvalgte, marine naturområder.
- Innsats mot spøkelsesfiske.
- Kunstige sandstrender.
- Flere hummerfredningsområder.
- Oppdrettsanlegg for matfisk.
- Vindkraftanlegg på land og i sjø, samt flytende solstrømanlegg.
- Drift av Kragerøfergene inn på statsbudsjettet.

Det anbefales at kommunenes miljøkompetanse trekkes sterkere inn i planarbeidet enn det er lagt opp til i programmet.

Behandling

Torstein Kiil fremmet forslag om at uttalelse om juridisk binding tas ut og om følgende tillegg:

Utforming og innretning på retningslinjer og føringer i planen, bør nedfelles i et regelverk som sikrer like- behandling av saker over kommunegrensene. Dette bør medføre bl.a. at den regionale planen tydeliggjør retningslinjer som får «skal» form. I retningslinjene bør valg av arealformål og fastsetting av prinsipper for byggegrenser (funksjonell strandsone) i kommuneplan og reguleringsplaner, utdypes og vektlegges. Retningslinjene bør sette krav til arealbruk og tiltak som reduserer avrenning av skadelige stoffer til sjø og vassdrag.

For i størst mulig grad å sikre like-behandling, bør planen inneholde prinsipper og føringer for kommunenes dispensasjonsregler i enkeltsaker.

Handlingsprogram bør utarbeides og fremlegges samtidig med at planen legges på høring.

Av enkelttema bør planen blant annet utrede og ta stilling til:

- Utarbeidelse av statistikk over kommunenes forvaltning knyttet til behandling av byggeforbudet i 100 -metersbeltet, bruken av ulike typer dispensasjoner og Statsforvalterens behandlingspraksis.

- Bidra til igangsetting av utredninger om forbedringer av kommunenes kloakkeringsnett med utslipp i sjø og vassdrag, samt graden av kloakkrensing.

Vedtak

Styret slutter seg til hovedtrekkene i forslag til planprogram, med følgende merknader:

Kystsonenplanen bør være samordnet med og ha harmonisk grensesnitt med Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden og de regionale vannforvaltningsplanene.

Utforming og innretning på retningslinjer og føringer i planen, bør nedfelles i et regelverk som sikrer like- behandling av saker over kommunegrensene. Dette bør medføre bl.a. at den regionale planen tydeliggjør retningslinjer som får «skal» form.

I retningslinjene bør valg av arealformål og fastsetting av prinsipper for byggegrenser (funksjonell strandsonen) i kommuneplan og reguleringsplaner, utdypes og vektlegges.

Retningslinjene bør sette krav til arealbruk og tiltak som reduserer avrenning av skadelige stoffer til sjø og vassdrag.

For i størst mulig grad å sikre like-behandling, bør planen inneholde prinsipper og føringer for kommunenes dispensasjonsregler i enkeltsaker.

Handlingsprogram. Dette bør utarbeides og fremlegges samtidig med at planen legges på høring.

Av enkelttema bør planen blant annet utrede og ta stilling til:

- Utarbeidelse av statistikk over kommunenes forvaltning knyttet til behandling av byggeforbudet i 100 -metersbeltet, bruken av ulike typer dispensasjoner og Statsforvalterens behandlingspraksis.
- Bidra til igangsetting av utredninger om forbedringer av kommunenes kloakkeringsnett med utslipp i sjø og vassdrag, samt graden av kloakkrensing.
- Bedre samordning og koordinering av arbeid mot marin forurensning.
- Innføring av marine/økologiske grunnkart.
- Restaurering av utvalgte, marine naturområder.
- Innsats mot spøkelsesfiske.
- Kunstige sandstrender.
- Flere hummerfredningsområder.
- Oppdrettsanlegg for matfisk.
- Vindkraftanlegg på land og i sjø, samt flytende solstrømanlegg.
- Drift av Kragerøfergene inn på statsbudsjettet.

Det anbefales at kommunenes miljø- og arealkompetanse trekkes sterkere inn i planarbeidet enn det er lagt opp til i programmet.

2021/41: Midtstien på Jomfruland, tilråding til Kragerø kommune.

Innstilling

Styret gir Kragerø kommune råd om å få fjernet ferdselshindringene på den aktuelle strekningen av Midtstien på Jomfruland ved å få utarbeidet og vedtatt en reguleringsplan der sti-traseen legges ut til friluftslivsformål tursti, gjennomføre ekspropriasjon av stigrunnen hvis det er nødvendig, sørge for statlig sikring av traseen til friluftslivsformål og utbedre stien som har steinete underlag i dag.

Styret viser til muligheter for finansiering av planarbeid og sikring av areal med midler fra Miljødirektoratet.

Siktemålet bør være at det ikke er gjerder over Midtstien på den aktuelle strekningen, slik at ferdsele på stien blir fri. Port av hensyn til beitedyr vurderes som ikke relevant.

Behandling

Torstein Kiil, Viggo Nicolaysen og Henriette Fluor Vikre fremmet følgende endringsforslag:

Styret anbefaler Kragerø kommune å legge saken fram til politisk behandling og gjøre et prosessledende vedtak med følgende innretning:

1. Tidligere beslutning i Kragerø kommune om å tillate klyv på Midtstien på eiendommen 29/158 må endres da man i løpet av de siste seks år har erfart at denne løsningen er til stor hinder for allmenn ferdsel. Kommunen ønsker derfor en dialog med grunneier for å endre løsningen.
2. Da avgjørelsen om eksisterende løsning ble gjort administrativt, bes administrasjonen ta endringen direkte opp med grunneier i et eget møte. Kommunen innkaller partene (grunneiere, hyttenaboer, dyreeier, Utvalgte kulturlandskap og evt. andre) til et eller flere møter hvor man drøfter løsninger.
3. Siktemålet bør være at gjerde og klyv på tvers av Midtstien fjernes, slik at det blir fri ferdsel for folk og husdyr. Porter over Midtstien er ikke hensiktsmessig, da det vil vanskeliggjøre husdyrenes bruk av den aktuelle forbindelsen mellom nordlige og sørlige del av samme beiteområde. Gjerde på begge sider av Midtstien og eventuelt beplantning mot de to hytteeiendommene bør etableres, bekostet og gjennomført av kommunen for å unngå at husdyr kommer inn på eiendommene.
4. Motsetter eieren seg løsningen, varsler kommunen at det umiddelbart blir igangsatt arbeid med reguleringsplan. Planen skal legge til rette for fri ferdsel uten bruk av stengsler og gi hjemmel til gjennomføring av nødvendige tiltak.

Styret viser til muligheten for finansiering av reguleringsplan og sikring av arealer med midler fra Miljødirektoratet.

Begrunnelse:

Midtstien på Jomfruland over eiendommen 29/158 ligger ikke i nasjonalparken, men inngår i en rundløype som er meget sentral i stinettet på øya og dermed også for nasjonalparkens mange brukere. For folk med funksjonsvansker, eldre og folk med barnevogner eller sykkel, representerer dagens løsning med klyv på eiendommen et sjikanøst stengsel.

Det er svært viktig at husdyrene også kan passere da hinderet fører til at disse må bevege seg opp på Hovedveien for å komme videre. På Hovedveien er det ofte svært mange mennesker og syklende og dermed fare for konfrontasjon, spesielt mellom ku med kalv og folk med hund.

Da det er viktig at man finner en snarlig løsning på problemet, helst uten bruk av for store ressurser, vil en ny gjennomgang av saken med de berørte parter kunne avklare om man kan finne frem til en omforent løsning.

Vedtak

Styret anbefaler Kragerø kommune å legge saken fram til politisk behandling og gjøre et prosessledende vedtak med følgende innretning:

1. Tidligere beslutning i Kragerø kommune om å tillate klyv på Midtstien på eiendommen 29/158 må endres da man i løpet av de siste seks år har erfart at denne løsningen er til stor hinder for allmenn ferdsel. Kommunen ønsker derfor dialog med grunneier for å endre løsningen.
2. Da avgjørelsen om eksisterende løsning ble gjort administrativt, bes administrasjonen ta endringen direkte opp med grunneier i et eget møte. Kommunen innkaller partene (grunneiere, hyttenaboer, dyreeier, Utvalgte kulturlandskap og evt. andre) til et eller flere møter hvor man drøfter løsninger.
3. Siktemålet skal være at gjerde og klyv på tvers av Midtstien fjernes, slik at det blir fri ferdsel for folk og husdyr. Porter er ikke hensiktsmessig, da det vil vanskeliggjøre husdyrenes bruk av den aktuelle forbindelsen mellom nordlige og sørlige del av samme beiteområde. Gjerde på begge sider av Midtstien og eventuelt beplantning mot de to hytteeiendommene bør etableres, bekostet og gjennomført av kommunen, for å unngå at husdyr kommer inn på eiendommene.
4. Motsetter eieren seg løsningen, varsler kommunen at det umiddelbart blir igangsatt arbeid med reguleringsplan. Planen skal legge til rette for fri ferdsel uten bruk av stengsler og gi hjemmel til gjennomføring av nødvendige tiltak.

Styret viser til muligheten for finansiering av reguleringsplan og sikring av arealer til frilufsformål med midler fra Miljødirektoratet.

Begrunnelse:

Midtstien på Jomfruland over eiendommen 29/158 ligger ikke i nasjonalparken, men inngår i en rundløype som er meget sentral i stinettet på øya og dermed også for nasjonalparkens mange brukere. For folk med funksjonsvansker, eldre og folk med barnevogner eller sykkel, representerer dagens løsning med klyv på eiendommen et sjikanøst stengsel.

Det er svært viktig at husdyrene også kan passere da hinderet fører til at disse må bevege seg opp på Hovedveien for å komme videre. På Hovedveien er det ofte svært mange mennesker og syklende og dermed fare for konfrontasjon, spesielt mellom ku med kalv og folk med hund.

Da det er viktig at man finner en snarlig løsning på problemet, helst uten bruk av for store ressurser, vil en ny gjennomgang av saken med de berørte parter kunne avklare om man kan finne frem til en omforent løsning.

2021/42: Søknad om autorisasjon av besøkssenter for Jomfruland nasjonalpark.

Innstilling

Styret stiller seg bak søknad om autorisasjon av besøkssenter for Jomfruland nasjonalpark. Senteret vil gi besøkende informasjon, aktiviteter og opplevelser av høy kvalitet og ha stor verdi for både nasjonalparken og reiselivet.

Det kan være hensiktsmessig at ansvaret i den fasen vi står foran med videre planlegging og prosjektering legges til Kragerø kommune, gjerne med et interimsstyre med ekstern og intern representasjon. Interimsstyret bør ha natur- og besøkssenterkompetanse. Nasjonalparkstyret mener imidlertid at senteret må ha en friere organisatorisk stilling når/hvis nytt fysisk senter på Jomfruland kommer i drift, med kompetent styre og transparent økonomi og bruk av personalressurser.

Xxxxxxx XXXXXXXX representerer nasjonalparken i interimsstyret.

Behandling

Knut Jarle Sørдалen foreslo at Jone Blikra er nasjonalparkens representant i styret for aksjeselskapet, med Torstein Kiil som vara.

Torstein Kiil foreslo at forvalter og en bygningskyndig person trekkes inn i styret ved behov.

Vedtak

Jone Blikra er nasjonalparkens representant i styret for aksjeselskapet, med Torstein Kiil som vara.

Det anbefales at forvalter og en bygningskyndig person trekkes inn i styrets arbeid ved behov.

2021/43: Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold, høring.

Innstilling

Styret er bekymret for at forskriften vil være til hinder for bedre kunnskap om og forvaltning av sjøbunnen i nasjonalparken, samt opprydding. Det er vesentlige samfunnsinteresser som bør veie tungt opp mot sikkerhetshensyn.

Styret har ikke grunnlag for å foreslå konkret hvordan forskriften kan innrettes for å avklare at denne typen virksomhet kan foregå uten at den i utgangpunktet er i strid med forskriften, men ber departementet om å løse det.

Vedtak

Styret er bekymret for at forskriften vil være til hinder for bedre kunnskap om og forvaltning av sjøbunnen i nasjonalparken, samt opprydding. Det er vesentlige samfunnsinteresser som bør veie tungt opp mot sikkerhetshensyn.

Styret har ikke grunnlag for å foreslå konkret hvordan forskriften kan innrettes for å avklare at denne typen virksomhet kan foregå uten at den i utgangpunktet er i strid med forskriften, men ber departementet om å løse det.

2021/44: Eventuelt.

Torstein Kiil orienterte om:

- Plan om film om kulturlandskap – fortid og nåtid i regi av Utvalgte kulturlandskap. Anslått kostnad er 250 – 300 000 kroner. UKL jobber med søknader om finansiering.
- Utarbeidelse av forvaltningsplan for UKL-områdene på Jomfruland.
- Sak i Larvik kommune om Mølen som nasjonalpark.

Knut Jarle Sørдалen orienterte om rapport fra vannforvaltningsutvalget og foreslo fellesmøte med rådgivende utvalg 20–21 eller 27–28 februar. Sjekkes med deltakerne før dato fastsettes.

Antall timer for møtet settes til fem timer, inkludert forberedelse.